

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСІВНИЦТВО» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>205 «Лісове господарство»</u> Рік навчання: <u>2-й</u>, семестр <u>3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Лісового та садово-паркового господарства</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к. с.-г. н., доцент Матусяк Михайло Васильович
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>mikhailo1988@gmail.com</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісівництво є вибірковою компонентою ОПП «Лісове господарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, при подальшому навчанні на магістерському рівні освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна Лісівництво спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – вирощування і догляд за лісовими насадженнями, їх відновлення, впровадження екологічно орієнтованих систем рубок, підвищення комплексної продуктивності лісових насаджень.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати у майбутніх спеціалістів засвоєння теорії і практики вирощування та формування лісу, систем рубок, підвищення комплексної продуктивності лісових насаджень.

Завдання вивчення дисципліни

Висвітлення питань, які стосуються теоретичних основ різних систем і способів рубок головного користування та їх технологічних особливостей, способів сприяння природному поновленню лісів, біологічних основ і

технологій рубок догляду за лісом, рубок формування і оздоровлення лісів, підвищення продуктивності та якості лісів лісівничими способами, ведення господарства у приміських лісах рекреаційного призначення.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства

СК 2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.

СК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПР 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами,

лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Основи лісівництва	2	2	10
2	Основні положення проведення та види вибіркового рубки	2	2	10
3	Суцільнолісосічні рубки	2	2	10
4	Концентровані й умовно-суцільні рубки	2	2	10
5	Лісовідновні рубки	2	2	5
6	Поступові рубки	2	2	5
7	Нерівномірні поступові рубки та інші способи головних рубок	2	2	10
8	Технологія рубок головного користування і поновлення лісу	2	2	10
9	Догляд за лісом	4	2	10
10	Рубки переформування та рубки, пов'язані з реконструкцією насаджень	2	2	5
11	Очистка місць рубок	2	2	10
12	Підвищення продуктивності лісів	2	2	5
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної

діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	26	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	32	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	22	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Лісотаксаційний довідник : зб. нормат. докум. Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ : Виниченко, 2013. 496 с.
2. Рекомендації щодо відтворення природних деревостанів у рівнинних лісах та лісах Гірського Криму. В. П. Ткач, О. В. Кобець, О. М. Тарнопільська, М. Г. Румянцев, Н. П. Купріна, В. О. Бородавка, В. О. Бузун, А. М. Жежкун, В. А. Ігнатенко, В. І. Роговий. Х.: УкрНДІЛГА, 2017. 19 с.
3. Рекомендації щодо підвищення ефективності використання лісорослинного потенціалу. В. П. Ткач, І. Б. В. Ф. Романовський, О. В. Кобець, О. М. Тарнопільська, М. Г. Румянцев, Л. С. Луначевський, В. І. Роговий. Х.: УкрНДІЛГА, 2017. 58 с.
4. Свириденко В.С., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. Підручник. К.: Арістей, 2008. 544 с.

5. Свириденко В.С., Киричок Л.С., Бабіч О.Г., Практикум з лісівництва. Навчальний посібник К.: Арістей, 2008. 414 с.
6. Свириденко В.Є., Левченко В.В., Токарева О.В. Лісівництво: методичні вказівки до практичних занять та самостійних робіт для студентів заочної форми навчання з напрямку 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр». Київ: НУБіП України, 2014. 38 с.
7. Яворовський П. П., Сендонін С. Є., Левченко В. В., Токарева О. В., Пузріна Н. В. Лісівництво: підручник. Київ: НУБіП України, 2021. 654 с.

Додаткова

1. Бондар А.О., Матусяк М.В. Сучасний стан лісового фонду лісогосподарських підприємств Поділля. Сільське господарство і лісівництво. Вип. № 4. С. 170-179. Вінниця. 2016
2. Матусяк М.В. «Оптимізація вирощування дубових деревостанів в умовах Вінниччини». *III Міжнародна науково-практична конференція Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва*. Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція, 2016 р.
3. Матусяк М.В. «Оцінка запровадження дослідно-виробничих рубок Корнаковського у лісових насадженнях Поділля». *Всеукраїнська науково-практична конференція «Екологічні проблеми сільського виробництва»*. ВНАУ, 2016 р.
4. Матусяк М.В. Особливості формування видового складу деревостанів рубками догляду в умовах Вінниччини. *Сільське господарство і лісівництво*. Вип. № 7 (Том 1). С. 120-129. Вінниця. 2017
5. Матусяк М.В. Оцінювання рівня біорізноманіття та природного поновлення дуба у лісогосподарській зоні міста Вінниця. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2018. 28 (8). С. 56-60
6. Свириденко В. Є. Лісівництво: цикл лекцій. Київ: Арістей, 2007. 391 с.
7. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.

Інформаційні ресурси

1. Про затвердження Правил рубок головного користування : наказ Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. №364. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10> (дата звернення: 29.01.2020).
2. Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат : постанова Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. №929 (в редакції від 30 жовтня 2013 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2008-%D0%BF> (дата звернення: 29.01.2020).

3. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів: постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. №724 (в редакції від 11 листопада 2016 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-%D0%BF> (дата звернення: 29.01.2020).

4. Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів: постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. №761 (в редакції від 19 січня 2016 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-2007-%D0%BF> (дата звернення: 29.01.2020).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10 % за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30 % підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності		Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	2
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
7	Участь у роботі на практичних заняттях	4
8	Виконання домашніх завдань	2
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того,

обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації). Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін. Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни